

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. — Za redakcijo odgovorna Albin UCAKAR in Andrej TRILER

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

S slovesne podelitve domicila v festivalni dvorani na Bledu — Foto Franc Makovec

Slovesna podelitev domicila na Bledu

»Družbeni položaj borca se ne sme spremeniti v borbo za privilegij«

Tako je dejal v slavnostnem govoru Vinko Hafner, podpredsednik izvršnega sveta socialistične republike Slovenije v nedeljo v festivalni dvorani na Bledu, kjer so občinske skupščine Jesenice, Radovljica in Škofja Loka podelile domicilne listine Cankarjevemu bataljonu, gorenjskemu odredu in koroškim partizanskim enotam ter pripele trakove na prapore teh enot.

Slovesnosti sta se poleg številnih borcev in delegacij udeležila tudi Franc Leskovsek-Luka, predsednik glavnega odbora ZZB NOV Slovenije, in dr. Marjan Breclj, podpredsednik zvezne skupščine. Sodelovala je godba na pihala z Bledu in Gorjater moški pevski zbor iz Radovljice. Odlok o podelitvi domicila je v imenu vseh občin obrazložil France Žvan, predsednik občinske skupščine Jesenice.

Vinko Hafner se v govoru ni zadržal samo na pomenu ustanovitev prvih partizanskih enot na Gorenjskem in Koroškem, temveč je na takoj pomembnem srečanju številnih borcev govoril tudi o družbenem in socialnem položaju borcev. Dejal je, da je v ZZB NOV Slovenije

133.000 članov in da je povprečna starost borcev okrog 50 let. Od tega je 50.000 neposrednih borcev, drugi pa so interniranci, izseljenec ali aktivisti. Ena tretjina borcev je že upokojena, zato je tudi za borce pomembno, da se čimprej odpravijo razlike med starimi in novimi pokojninami. Seveda ni to samo problem borcev, temveč vseh naših delovnih ljudi. V Sloveniji prejema 620 borcov republiško priznavalnino, 6000 borcov stalne občinske priznavalnine in okrog 2500 borcev občasne priznavalnine. Od 50.000 še zaposlenih borcev jih prejema v Sloveniji še vedno 8.6 odstotka borčevskih dodatkov, ki pokriva razliko

med z delom pridobljenim osebnim dohodkom in povprečnim osebnim dohodkom v republiki. Borcem daje družba toliko, kolikor to dopuščajo njene materialne možnosti. Če bi zahtevali več, bi to pomenilo zahtevati privilegij. Vinko Hafner je izrazil upanje, da bo vprašanje razlik in valorizacije pokojnih ugodno rešeno za vse delovne ljudi — med njimi tudi za borce — se letos ali najkasneje naslednje leto.

Jože Vidic

V petek popoldne so na Ljubelju sprejeli francoske internirance in Alzéane iz pobratenega mesta Ste Marie Aux Mines. Obe skupini so pozdravili predsednik tržičke občine Marjan Bizjak, poslanec skupščine SRS Andrej Peharc, Tine Tomazin in

predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Skupino petdesetih internirancev iz koncentracijskega taborišča na Ljubelju je vodil generalni sekretar organizacije borcev Emille Vallé, skupino iz pobratenega mesta pa župan Armon Flek.

KRANJ, sreda, 9. VIII. 1967

Cena 40 paš ali 40 starih dinarjev

List iznaja od oktobra 1964 kot tednik, Od 1. januarja 1968 kot poltednik, Od 1. januarja 1969 trikrat tedensko, Od 1. januarja 1969 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

Veletrgovsko podjetje
Kokra Kranj

VAM NA GORENJSKEM SEJMU
(RAZSTAVNI PROSTOR II — TEKSTILNA SOLA)
NUDI PO TOVARNIŠKO ZNIŽANIH CENAH:

volnene odeje — Škofja vas
prešešte obleje in pregrinjalci — Škofja Loka
otroške žabe, hola - hop, nogavice, ženske hlačke
in pulje — Tonosa Savlje Ljubljana.
moške srajce — Labod Novo mesto,
ženske letne dvodelne kostime, obleke, krila in
moške hlačke — Ideal Nova Gorica,
ter razno drugo blago.

Velika izbira, konkurenčne cene, za vsakega obiskovalca sejma

Za obisk se priporoča
Kokra - Kranj

Slavnostna seja občinskih skupščin Radovljica

škega občinskega praznika —
5. avgusta.

V počastitev občinskega praznika je bila v soboto, 5. avgusta, v Radovljici slavnostna seja splošnega zborna občinske skupščine. Na seji je govoril predsednik skupščine Stanko Kajdič. Odlok o podelitvi domicila Cankarjevemu bataljonu, gorenjskemu odredu in koroškim partizanskim enotam pa je obrazložil narodni heroj Anton Dežman-Tonček. — t

Tržič

V nedeljo, 6. avgusta, je bila v Cankarjevem domu v Tržiču svečana seja družbenopolitičnega zborna občine Tržič. Razen odbornikov obeh zborov občinske skupščine so se je udeležili tudi nekateri upravljeni in družbenopolitični delavec republike Slovenije. Seja je bila v počastitev tržič

Groharjeva značka

V počastitev stolletnice Groharjevega rojstva je turistično društvo Sorica izdalo tično tiskano spominsko značko s portretom velikega slikarja. Cena značke je 50 S din.

Francoski interniranci na Ljubelju

Isto popoldne je bila žalna komemoracija pri spomeniku na Ljubelju. S kratkim kulturnim programom so recitatorji, tržička godba in kvintet počastili spomin na strašnaj dnevnih v koncentracijskem taborišču. — V. M.

**Obiščite XVII. gorenjski sejem v Kranju
od 4. do 15. avgusta 1967**

Sejem je odprt od
8. do 19. ure. Sodelujejo domača in tujna podjetja. Modna revija. Vsak večer zabavni program.

Samostojna osnovna šola

pri kranjski delavski univerzi

V sezoni 1966/67 je bila pri kranjski delavski univerzi ustanovljena osnovna šola kot samostojna enota. Razlogov za njeni ustanovitev je več. Med prvimi je prav gotovo združitev celotnega osnovnega izobraževanja odraslih v eni ustanovi, prilagoditev vsebine in časa pouka delovnim pogojem delavcev in tesnejše sodelovanje z delovnimi organizacijami.

Podataki o izobrazbi zaposlenih občanov kažejo, da je v kranjski občini 49,4 odstotka vseh zaposlenih brez osnovnošolske izobrazbe, vsak leto pa konča 11,4 % učencev obvezno šolanje, ne da bi zaključili osem razredov. Podatka zgovorno kaže, da je treba vložiti vse napore v to, da si ljudje pridobijo vsaj osnovno izobrazbo. Dosej so imeli na DU le pripravljalne tečaje za opravljanje izpitov na osnovnih šolah. V zadnjih letih je bilo prek teh tečajev 267 slušateljev.

Preteklo šolsko leto sta se po razpisu vpisala v osnovno šolo pri delavski univerzi 102 slušatelja, danes pa je vpisanih že 93 slušateljev. Šola ima en oddelek za peti in šesti razred ter tri oddelke za sedmi in osmi razred, od teh enega na Golniku. V prvem tečaju je 18 slušateljev, v drugih pa 75. Večina slušateljev je zaposlenih (80), in le 13 jih čaka na zaposlitev. Na DU so namreč — kljub zelo različnim mnenjem o sprejemaju nezaposlene mladine od 15. do 17. leta v osnovno šolo za odrasle — omogočili osnovno izobraževanje tudi tem, ki jih bodo odtegnili brezdelju in certi. Zahtevnost poteka na tej šoli se približuje zahtevam v redni osnovni šoli. Težave pa imajo predvsem z učbeniki.

Osnovna šola tesno sodeluje z zavodom za prosvetno-pedagoško službo. Svetovalci zavoda za šolstvo SRS in zavoda za prosvetno-pedagoško službo Kranj so

večkrat obiskali šolo ter prisostvovali pouku. Šolnino (900 in 800 N din) plačujejo slušatelji ali sami ali delno tudi delovne organizacije.

Sklad za šolstvo SRS je dal nekaj sredstev tudi za to vrsto izobraževanja, zato se bodo stroški za šolnino v prihodnje zmanjšali, socialno šibki pa bodo dobili pomoc.

Organizacijsko je osnovni šoli priključen tudi center za izreden študij na pedagoški akademiji v Ljubljani, v katerem danes študira 17 slušateljev (Kranj 11, Radovljica 3, Tržič 2, Škofja Loka 1). Študij zahteva od slušateljev mnogo truda, saj morajo opravljati svojo učeno obveznost v šoli, ob sobotah

in nedeljah pa prihajati k predavanjem in opravljati izpite. Sredstva za center dajejo skladi za šolstvo omenjenih občin, del pa prispevajo slušatelji sami (700 N din : 200 N din).

Ce bo jeseni dovolj kandidatov bodo odprli nov oddelek. Zato bosta DU in zavod za prosvetno-pedagoško službo izvedla po vseh šolah akcijo za vpis, občinska skupščina pa bo priporočila izobraževalni skupnosti, da bo tudi v bodoče finansirala študij učiteljev na pedagoški akademiji.

Osnovno izobraževanje odraslih bo v prihodnje potekalo po enotnem osnutku. Družbene organizacije, zlasti sindikati in organi upravljanja v delovnih organizacijah, bodo morale tesneje povezati nadaljnji razvoj Egonopdarstva z znanjem zaposlenih in spremeniti odnos do osnovnega izobraževanja.

V. Mihelič

Jesenški martinarji delajo in pojejo

Martinarji v jeseniški žezarni opravljajo od vseh najtežje delo. Kljub temu pa potreba po kulturnem izživljanju pri njih ni izostala. Pred leti so, da bi se po napornem delavniku razvedrili, sestavili svoj pevski zbor. Dasi martinarji s svojimi raskavimi glasovi niso ravno najbolj ustrezali in čeprav niso še nikdar peli v zboru, so uspeli. Zmagala je trdna martinarska volja. Na prvih vajah je može obilival znoj, toda iz dneva v dan je šlo laže. Po dveh mesecih je martinarjem že uspelo nastuditirati nekaj pesmi, s katerimi so nastopili pred svojimi in sodelovali na proslavi ob

čnuvnu zmage, ki je bila na Možaklji. Uspeh jih je spodbudil, pomnožili so svoje vrste in še veste vadi. Pri tem so naleteli na vso podporo in razumevanje obratovodje ing. Cope in grupnega šefa ing. Karbe.

Nastop v klubskih prostorih Kazine in v Radovljici je zgovorno pričel o naglem dvigu kvalitete pevskega zborja. Lani je prvih nastopil na spomladanskem koncertu, ki ga vsako leto prireja Svoboda Tone Čufar Jesenice, letos pa že drugič. Martinarji so tako zapomnili vrzel v zborovskem petju, ki je nastala na Jesenicah po ukinitvi moškega pevskega

zborna Svobode z Jesenice. Naslovanih imajo lepo število pesmi, od katerih pa najraje zapojo svojo Martinarsko. V času, ko ima zborovska petje na Jesenicah letni premokl, pa martinarji, čeprav zdelani in utrujeni, ne počivajo. Nastopili so na proslavi dneva borcev v Završnici in v Hrušici, ob odkritju obnovljenega spomenika 46 talecem.

Prav bi bilo, da bi martinarji v jeseni uspelo zbor razširiti in pomnožiti v žezarski moški pevski zbor. Z njim bi Jesenice dobile zbor, kakršnega že nekaj let pogrešajo. P. Ulaga

do lahko tudi vina in druge piže v steklenicah.

Novi lokal je odprt vsak dan od 8. do 21. ure, cene pa so solidne. Ze prvi dan ga je obiskalo precej ljudi, ki so bili presenečeni nad gostoljubnostjo veletrgovine Živila, saj je vsak dobil za poskušnjo skodelico kave, prvi kupec pa posebno darilo — okusno aranžirano košarico specialitet trgovine.

S preureditvijo lokalov v Prešernovi ulici je podjetje Živila naredilo korak naprej v svoji poslovni politiki, katere namen so specializirane trgovine. Z zgraditvijo novega poslovnega centra v podjetju namreč menijo, da se bo interes za klasične špecijske trgovine zmanjšal, saj bo potrošnik normalno izbiral na enem mestu, v poslov-

nam centru.

Priznati moramo, da je podjetje pri tem novem specializiranem lokalu imelo srečno roko in da bodo lokal, ki je eden izmed najlepših na Gorenjskem, radi obiskovalci tudi domači in tuji turisti.

S. Zupan

Nov program dela

Občinska konferenca SZDL jeseniške občine je na zadnji seji sprejela program dela za novo mandatno dobo. — Glavne naloge v tem času bodo: utrjevanje krajevne samouprave, vključevanje žensk in mladih v družbeno dogajanje, nadaljnji razvoj gospodarstva, zaposlovanje delavcev, razvoj in finančiranje izobraževalnih skupnosti, otroško varstvo, družbeno samopraviljanje ter razprave na pritožbe občanov pri uveljavljanju ustanovnih pravic.

Ob 25-letnici smrti pisatelja Toneta Čufarja

»Igram veliko igro... gre za zadnje poteze«

Desetega avgusta 1942. leta je nehalo biti sreč protekskega pisatelja, samozrasnika Toneta Čufarja, že pred vojno se je z Jesenice prebral v Maribor, kjer je živel vse do okupacije 1941. leta. Takrat se je umaknil v Ljubljano, kjer je delal ilegalno vse do junijskih račij 1942. leta. Italijani so ga zajeli, toda niso vedeli, koga imajo v rokah. Pod imenom Karel Strukelj so ga odpeljali v koncentracijsko taborišče Gonars. Toda v taborišču se je našel izdajalec, ki je v Karlju Struklju prepozna komunistoma Toneta Čufarja, ki ga je nemška tajna policija iskala po vsej Sloveniji. Zato so ga Italijani

kmalu videl tudi domače hribe. To bi ne bilo dobro. (T. Čufar je slutil kaj nameravajo Italijani, zato pravi, da bi ne bilo dobro, če bi videl domače hribe. To pa zato, ker je vedel, kaj ga čaka v begunjskih zaporihi)... Igram veliko igro. Morda jo dobim. Gre za zadnje poteze... Če igro zgubim, če morda omahnem, ne kloni Ti.

Ponosno naprej, v novi svet, ki prihaja!!!

In v pismu staršem: »... Pod plazom, ki ga je vihar v teh letih sprožil, bodo zasuti milijoni, od Slovencev pa tisoči... Kmalu

Tone Čufar (1905 — 1942)

bo svet gledal nazaj na vse kakor na grozotno pravljico ki se jim ne bo zdelo mogoča. In vendar je vse krvava resnica, kar se dogaja. Rad bi o tej pravljici napisal nekaj pričevanj. O materah, ki so morale imeti nad vse močna srca; o očetih, ki so morali biti res jekleni možje. O vsem, kar se dogaja.

Ce mi ne bo dano, bodo to storili drugi.

Vzemita vidva vse za pravljico in laže Vama bo. Imela sta otroke, a ni več vseh. Zajel jih je vihar. Pa se je vihar poleg, zasmehalo se je sonce, ki daje novo moč in ozdravlja rane. Pod tem novim soncem vstaja končno nov človek, ki začenja novo dobo sveta.

Tone Čufar se je rodil v revni delavski družini 14.

Kranj je v teh dneh živahen, res sejemske — Foto Franc Perdan

Gorenjski sejem v prvih dneh

Največ obiskovalcev v nedeljo — Precejšnji popusti in razprodaje — Razstavljavci zadovoljni

Te dni je v Kranju živahnejše kot sicer. Mesto ima poseben utrip, ki mu ga dajejo številni obiskovalci gorenjskega sejma. Že prve štiri dni si je sejem ogledalo 40.000 ljudi, med njimi tudi precej inozemskih gostov. Največji obisk so zabeležili v nedeljo (20.000), kar je tudi razumljivo, saj je to najbolj ugoden dan za obiskovalce iz okoliških krajev.

Na sejmu vsakdo lahko najde za sebe nekaj zanimivega. Tako se kmetje najbolj ustavljajo pri razstavljalcih kmetijskih strojev. Predvsem se zanimajo za nakup traktorjev. Kmetijska zadruga Sloga, ki na sejmu zastopa podjetje Agrotehnika, jih je prodala že pet, lahko pa bi jih še enkrat toliko, če bi jih imeli. Na žalost pa zadrugi do sedaj ni uspel preskrbeti večje število traktorjev za-

novembra 1905. leta na Jesenicah. Živiljenjska pot ga je vodila od pastirja do delavca in dalje do pisatelja zatiranih. Bil je aktiven član naprednih političnih organizacij in duša delavskega kulturnega življenja. Njegove drame so igrali na vseh odrih v delavskih domovih po vsej Sloveniji. Čufar je bil prirodno nadaren in je umetniško žilico začutil že v fantovskih letih.

Štiri dni po njegovi smrti so 14. avgusta 1942. leta ubili fašisti v Kosovski Mitrovici tudi njegovo zaročenko Silviro Tomazini, ki je po učevala na tamkajšnji gimnaziji in je bila med organizatorji vstaje v tamkajšnjem kraju. Po smrti je bila proglašena za narodnega heroja Jugoslavije.

Jože Vidic

radi velikih izvoznih obveznosti domačih tovarn. Upajajo pa, da bodo do konca sejemskega dne dobili še nekaj traktorjev.

Predstavnik znane firme Royal je zelo zadovoljen z zanimanjem, ki ga kažejo kmetje za molzne stroje. Povedal nam je, da mu bo verjetno uspel dogovor s kmetijskimi zadrugami, ki bodo stroje kupile s svojimi deviznimi sredstvi in jih potem prodajale zasebnikom za dinarje.

Med razstavljavci artiklov široke potrošnje prevladuje mnenje, da letošnji promet verjetno ne bo dosegel lanškega, čeprav razstavljava več in izdelke boljše kvalitete in čeprav nudijo večje popuste in potrošniške krepite. Najbolj so zadovoljni pri podjetju Murka Lesce, saj dosegla dnevni promet namesto pričakovanih 8 kar 15 milijonov S din. Priznati pa moramo, da se je podjetje za sejem dobro pripravilo in razstavlja blago, za katerega se kupci trenutno najbolj zanimajo, kot npr. pohištvo znanih tovarn Meblo, Krasoprema in Marles.

Velik nakup pa so zabeležili tudi pri prodaji pralnih strojev, preprog in zaves. Nepričakovano veliko so prodali tudi čokolade — samo v nedeljo za 800.000 starih dinarjev.

Razen Murke pa ima na sejmu precej velik razstavnih prostorov. Tudi pod-

jetje Zarja z Jesenic, kjer obiskovalec pri popustu od 3 do 5% kupi raznovrstno blago od klobuka do pohištva, volne, pralnih strojev in tekstila, pri tem pa mu blago brezplačno dostavijo na dom.

Med večjimi razstavljavci je tudi podjetje Lesnina Ljubljana, ki razstavlja sodobno kuhinjsko opremo ter ostalo pohištvo, razen tega pa gospodinjske stroje značilne Italijanske firme Naonis, in sicer hladilnike od 130 do 200 litrov, pralne stroje in celo stroj za pomivanje posode.

Pralne stroje, katere smo še lani le s težavo lahko kupili doma, zdaj prodajajo že skoraj vsa trgovska podjetja, pri prodaji pa se celo zgledujejo po vrstnikih iz Italije. Tako npr. podjetje Merkur prodaja superavtomatične pralne stroje Gorenje za več kot 20.000 dinarjev cene, kupec pa dobi kot darilo po želji pralni pršek ali pa jedini pribor za šest oseb.

Na sejmu pa je močno zastopan tudi zasebni sektor. Zanimiv nov izdelek razstavlja mizar Franc Šenk iz Britofa pri Kranju, in sicer termodekor okrasne plošče za oblogo stropov in sten. Okrasne plošče bo izdeloval v raznih oblikah in v empatiji lesnih furnirjev. Za obrtnike in podjetja kovinske stroke pa bo zanimiv razstavni prostor Janeza Avšiča iz Smartnega, kjer bodo lahko našli praktične varilne stroje ter enofazne in trifazne brusilne stroje.

To je bil le bežen sprehod skozi sejem ob njegovem začetku. Razstavljavci so v glavnem zadovoljni, kaj menjijo o njem obiskovalci, pa bomo zapisali v prihodnji številki Glasa. S. Zupan

Stoti objekt trgovskega podjetja Petrol

Nova bencinska črpalka na Primskovem

V petek, 4. avgusta, so na Primskovem svečano odprli novo bencinsko črpalko, sedmo letos in stoti objekt trgovskega podjetja Petrol. Kranj je imel doslej le dve črpalki: eno na cesti proti Ljubljani na Laborah, drugo proti Gorenjski, na Zlatem polju, nova bencinska črpalka pa je ob cesti proti Jezerskemu, Mengšu in Kamniku.

Objekt je gradilo Gradbeno podjetje Šiška, Verjai je

približno 60 milijonov starih dinarjev. Ima sedem črpalk (za različne vrste bencina, za mešanico bencina in olja, naprave za vodo in zrak ter črpalko za mešanje motornega olja). Rezervoarji so storje in držijo po 50 tisoč litrov. In se razveseljiva novica za gospodinje; na črpalki točijo tudi olje za gospodinjstvo.

Gradbeno podjetje Šiška je pri svojem delu naletelo tudi na naketare težave. Šiški material jim je delal največ preglavic. Objekti je montažen in ima tudi ketas prostore. Kraj je ugoden, saj so nasproti, čez cesto, garaze podjetja Avtopromet Gorenjska. Okolico bodo še dokončno uredili. Pod sadnimi drevesi bodo zasejali travo in zasadili cvetje. Na bencinski črpalki si obetajo zavoljiv obisk.

V prihodnje bo trgovska podjetje Petrol zgradilo še po en servis na Laborah in na Zlatem polju. Kranj bo tako za nekaj časa preskrbljen z gorivom.

V. M.

Na Jesenicah 225 brezposelnih

Po podatkih zavoda za začetovanje Kranj, podružnice Jesenice, je bilo na Jesenicah 1. julija prijavljeno 225 brezposelnih, od tega 197 žensk. Sodobno po tem podatku, brezposelnih moških na Jesenicah skoraj ni, posebno še, ker so bili nekateri izmed 28 prijavljenih odpuščeni z dela zaradi nediscipline ali alkoholizma. V nekaterih primerih pa je tudi zdravstveno stanje vzrok brezposelnosti. Od 225 brezposelnih išče službo 31 visoko kvalificiranih, 6 priucenih in 120 nekvalificiranih delavcev oziroma delavk, saj gre v teh primerih pretežno za žensko delovno silo.

Nekaj prostih mest se v naslednjem obdobju predvidijo v obratu Planika na Breznici, v novem obratu pri komunalnem podjetju Jesenice in v nekaterih drugih komunalnih službah. J. V.

•Velika improvizirana velenblagovnica — tako je imenoval gorenjski sejem podpredsednik Izvršnega sveta SR Slovenije Vinko Hafner na otvoritvi v petek prejšnji teden — Foto Jože Zaplotnik

TEKSTIL INDUS KRAJN

TEKSTILINDUS Kranj

vam na gorenjskem sejmu v Kranju predstavlja svojo najnovejšo kolekcijo modnih desenov.

14. festival jugoslovanskega igranega filma

Pula 26. julija do 1. avgusta

Letošnji bliskoviti vzpon jugoslovanskega filma v svetu je naložil puljski žiriji najtežjo nalogo, kar jih je imela doslej. Letos smo namreč od nje pričakovali, da bo priznala vrednost tistem delu jugoslovenske kinematografije, ki se je v tem letu izkazal v svetu kot podoba novega jugoslovanskega filma. To je težka naloga, ki ji doseg žirije niso bile povsem kos; vendar so bila letos v Areni dela, ki so v tujini že pobrala pomembne nagrade (A. Petrović: Zbiraliči perja, Ž. Pavlović: Prebujanje podgan). Gleda tega je bilo kriteriju žirije nekoliko laže.

Drugo pričakovanje: razjasnitve situacije znotraj novega jugoslovanskega filma. Na mnogih pogovorih so sodelovali filmski delavci, psihologji, filozofi, književniki in filmski kritiki. Novi jugoslovenski film je zelo razvejan pojem in nikakor ne določa kake popolnoma jasne različiske manire ali kake ponavljajoče se tematske obsežnosti. Nasprotno: uspehi naše filmske umetnosti temelijo na uspešnosti posameznih avtorjev, ki z različnim pristopom k filmskemu oblikovanju na različne načine živijo svoje življenje v našem času (film = način življenja). O kakih enotnih jugoslovanskih solis seveda ni govorila; kaže pa tudi, da najnaprednejše filme v jugoslovanskem filmskem svetu še niso tolično močne, da bi popolnoma jasno izrazile svojo skupno pot, ki se zaenkrat še prepleta s potjo naslednikov starega filmskega izraza.

Vendar je letošnja Pula mnogo doprinesla k razjas-

nitvi stvari. Kot dotikalne točke najnaprednejših filmskih avtorjev se iz njihovih del vedno izrazitejo kažejo neke komponente, ki so v grobih orisih tele:

1. Potreba po konkretnosti dogajanja in oseb

(zasidranost v času in prostoru)

2. Ukinjanje zgodbe v kristol kolaž vsakdanjih doganjaj

(dopuščanje, da govorijo stvari same)

3. V zvezi s prvo dvema točkama: razpadanje norm celovečernega igranega filma (predvsem: ukinjanje sumeti-nikovega sporočila)

Najbliže tej pcdobi so: Petrović (Zbiraliči perja); Ma-kavejev (Ljubezenski primer); Pavlović (Prebujanje podgan).

Zelo blizu pa so: Djordjević (Jutro); Mimica (Kaja, ubil te bom); Klopčič (Na papirnatih avionih).

Prelomnost trenutka letosnjene Pule se kaže tudi v organizaciji svobodnih producentskih skupin, ki so letos resno konkurirale obstoječim producentom po stroških snemanja in po kvaliteti. Največja težava pri delu svobodne producentske skupine pa je breme administracijskih dejanih, ki je preneseno na avtorja — režiserja.

Informativna sekacija je bila letos ukinjena. V konkurenči je bilo enakovredno predvajanih 16 filmov — 12 v Areni in 4 v kinu Beograd. Po svečani otvoritvi v sredo zvečer, 26. julija, se je festival pričel z Zbiraliči perja Aleksandra Petrovića. Film je dobil letos v Cannesu specjalni grand prix žirije in nagrado mednarodne kritike. To

in pa perfektna realizacija je postavila zelo visoko merilo za ocenjevanje ostalih del. Lahko tudi rečemo, da so Zbiraliči perja predstavljali puljski žiriji (v širšem smislu) osnovno dilemo oblikovalcev podobe novega jugoslovanskega filma.

Zbiraliči s svojim poetičnim realizmom (ki nikakor ni samo to) tkoje na svojstven način moderno filmsko strukturo, ki ji ni enake v nam poznanih filmih. Na zunaj (zgodba) je film prepričljiva dokumentarna podoba določene socialne skupine, znotraj pa s čustvi in ritmom nabiti tok v kolaž ujetje stvarnosti (režija). Tej s varnosti režiser ničesar ne dodaja, ampak se ji prepriča, kar vedno bolj postaja gibalna sila (dramaturgija) novega jugoslovanskega filma. Petrovičeva delo deluje tako na dveh tarih, ki verjetno zagotavlja uspeh tudi pri najširšem občinstvu. V Beogradu je do danes vi-delno film prek 320.000 gledalcev, kar je več kot število gledalcev kateregakoli domačega ali tujega filma.

V festivalskih dneh je Pula močno v duhu festivala. Zvečer se množice ljudi zgri-njajo k Areni in zaustavijo promet. Ves teden je posvečen razgovorom o filmih in spletu priložnosti, da se nekdo lahko udeleži take imenitne prireditve. Zelo je popularna otvori-tev festivala z znamenitim ognjemetom in zaključna slovesnost, ko je napetost končana. Arena je zelo velik avditorij (7000 ljudi) in ni nikdar moč predvideti, kako bo reagirala. Ogorčenje in navdušenje sta lahko potencirana

do nepredvidenih meja, sproži pa ju že veliko manjši povod kot v zaprti dvorani. Slabost Arene je, da ne prenese intimnih trenutkov. Mnoge filme je to uničilo. Zbranost je zelo rahla; zamotani miselnii metafore in avditorij ne more slediti. Mimičin film Kaja, ubil te bom, je zelo jasen v filmski zgodbi in v filmskem izražanju. Lahko ga sledimo miselno, če to ni mogoče pa čutno (barve).

Vendar je sredi najenostavnnejšega ključnega prizora filma, ko se v filmski zgodbi odloča usoda glavnega junaka (avditorij mu je malo pred tem navdušeno ploskal) iz popolnoma neznanih vzrokov izbruhiilo življanje, ki je ob predstavitvi avtorjev filma prešlo v skoraj osebno sovraštvo do sicer priljubljenega režisera. Nič bolj srečno ni izvozil Klopčičev film Na papirnatih avionih, vendar je v tem primeru razlog za odklanjanje filma razumljivejši: prepočasen ritem v zadnjem delu in pričakovanje Diverzantov, edinega akcijskega filma festivala, ki je Klopčiču sledil tisti večer.

Najbolje sprejme Arena filme, ki jo osvojijo z napred predvidenim izidom. Ti filmi so delani po že poznanih shemah domačega in tujega filma. Letos je bilo bolj kot kadarkoli doslej jasno, da ti filmi ne živijo samih sebe ampak so stekni iz nekega humanizma, ki ga gledalec zauživa za trajanja predstave, potem pa se razkadi. Filmi: Protest, Kam po dežu, Četrta sopotnik, nudijo gledalcu možnost, da je dober zgoj za trajanja filma. Hasanaginica (Miće Popovića) se vsled tega celo umakne v zgodovino, da nam od tam

govori o nas; vendar v tem filmu najdemo sebe le v besedah in značajih oseb tega filma, nikakor pa ne v filmski podobi.

Letos so v Puli poleg Zbiraličev perja kvalitativno izstopali filmi: Praznik (D. Kadjević), Ljubezenski primer (D. Makavejev), Prebujanje podgan (Ž. Pavlović), Jutro (P. Djordjević). Avtorjem teh filmov je ustvarjanje filma sestavni del načina življenja, torej pogoj za njihovo eksistenco. Ta vrsta ustvarjalne nujnosti ima odraz tudi v strukturi filma. Vsa omenjena dela obravnavajo človeka v trenutku eksistencialne stike ali ga spremljajo do tretnika, ko se ta stiska tragično pojavi. V nekaterih filmih je ta značilnost jasneje, v drugih manj jasno izražena. Seže od trenutka, ko se na videzno urejeno življenje naenkrat prelomi (Ljubezenski primer ali tragedija uslužbenke PTT), do prikaza že popolnoma uničenih eksistenc (Prebujanje podgan). Vmes je vojna, ko se človek bori s celim telesom (Praznik). Tu je boj za obstanek zreduciran (črno bela slika) in zato ni toliko kompleksen kot v Jutru (zadnji dan vojne, prvi dan miru). Vojna pomeni tu poenostavitev eksistencialne borbe, mir pa ni odrešitev, ampak zelo utrudljiv, meglen dan.

Arena je toplo pozdravila Brezo (Ante Babaja). To je barvna pastoral brez posebnih ustvarjalnih pretežij, kot ljudska umetnost. Je eden izmed tistih letošnjih filmov, ki označujejo obdobje mojstrske filmske realizacije — obvladovanje efektov filmske govorce. To pa pomeni uspeh pri najširšem občinstvu.

Naško Križnar

Bekim Fehmu in Olivera Vučić, Zbiraliči perja Aleksandra Petrovića (velika zlata Arena, zlata Arena za režijo, srebrna Arena za glavno moško vlogo)

Neda Arnerič in Ljubiša Samardžić v filmu Jutro P. Djordjevića (velika srebrna Arena, nagrada za scenarij, enakovredna zlata Arena za režijo)

Odkritje spomenika

Za zaključek prve slikarske kolonije v Škofji Loki so v nedeljo, 6. avgusta, ob 18. uri v Groharjevem nasežju odkrili bronasti doprsni kip našega največjega slikarja-impressionista Ivana Groharja. Slovesnosti se je udeležil

Groharjev spomenik, delo akademskoga kiparja Toma Logondra — Foto Pokorn

Praznovanje na Kokriči

Prebivalci Kokriče in okoliških vasi so m'nušo soboto in nedeljo praznovali svoj 13. krajinski praznik. Osrednja proslava je bila pri kulturno-prosvetnem domu Franc Mrak na Kokriču. O pomenu praznika je govoril Franc Arnež, nato pa so člani KUD Storžič iz Kokriče izvedli pester kulturni program.

V okvir letosnjega praznovanja so vključili tudi športne prireditve in sicer strelsko tekmovanje z malekalibrsku puško za prehodni pokal in plakete; zmagała je ekipa rezervnih oficirjev in podoficirjev pred strelci iz Predošlj in ekipo ZB NOV.

Višja šola za organizacijo dela v Kranju

s p r e j m e

v redno delovno razmerje

diplomirane ekonomiste in diplomirane inženirje,

ki so se v industrijskih podjetjih več kot dve leti ukvarjali s študijem dela, s pripravo dela, z organizacijo proizvodnje, s planiranjem, s splošno organizacijo podjetja, z računovodstvom, s strojno obdelavo podatkov ali z drugimi organizacijskimi vprašanji.

Sprejeti strokovni sodelavci lahko postanejo, ko izpolnijo s statutom šole predvidene pogoje, redni predavatelji oziroma profesorji višje šole. V času uvajanja bodo imeli osebne dohodke po pravilniku šole (najmanj toliko, kot so jih imeli na doseganjem mestu), kasneje pa jim lahko zagotovimo višje dohodke po delovnih uspehih. Po dveh letih uspešnega dela lahko zagotovimo sodelavcem ustrezno specializacijo delno tudi v inozemstvu in stanovanje v Kranju ali v Ljubljani.

Prednost imajo tisti, ki so že doslej pokazali smisel za publicistično ali raziskovalno ali svetovalno delo in tisti, ki so imeli na fakulteti večino izpitnih ocen odlično ali prav dobro.

Informacije dobite pisorno na Višji šoli za organizacijo dela v Kranju, Prešernova 11/II, poštni predel 149, oziroma telefonično na številko 22-834 ali 22-784.

Na Trški gori

Dež je v soboto popoldne marsikateremu prekrižal našte, tudi tržiškim igralecem. Trije avtobusi Ptujčanov in drugih gostov so se zamenjali pripravljeni v Tržiču, da bi videli sprevolgo Na Trški gori.

V nedeljo pa so igralci DPD Svobode Tržič le prišli na svoj račun. Igra, v katero so vložili toliko truda, so predstavili več sto gledalcem. Ogromni so naznani njen začetek. Narodne noše, petje in ples — ljudska igra, ki jo ljudje vedno radi gledajo. Scena je bila odlična, prav tako razsvetljava in ozvezje.

V.M.

Nove kopalne kabine

Turistično društvo v Gorenjski vasi je te dni na novo urejalo kopalne kabine v spodnjih prostorih TVD Partizana. Ureditev in notranja oprema je veljala društvo 160.000 S dinarjev. Kabine bodo posamezniki lahko dobili za enodnevno uporabo, če pa bodo želeli, pa tudi za vso sezono.

J.C.

Razstava grafik Ive Šubica

V počastitev tržiškega občinskega praznika je bila v prostorih delavske univerze odprtta razstava partizanskih grafik Ive Šubica. Uredil jo je Dušan Premrl. Otvoritvi je prisostvoval umetnik in je obiskovalcem tudi razlagal svoja dela.

Partizanska grafika Ive Šubica zajema dve obdobji: čas NOB in povojno ustvarjalnost. Njegovi vzorniki so France Mihelič, Nikolaj Pirnat in Božidar Jakac. Zlasti v njegovi zgodnji grafiki (v

lesorezih) so opazni podobni elementi kot pri Pirnatu. V svojih poznejših delih je Šubic že dal večji poudarek stilizaciji in figurativnosti.

Vsebinsko so njegove grafike socialne. Niti po vojni se ni mogel oresti partizanske motivike. Njegov junak je kmet, proletar, ki je plug ali stroj zamenjal s puško, ki se mu prav nič ne poda. Titovka, zvezda na prsih, bomba za pasom, izmučen obraz in izčrpano telo — to je njegov lik borca, partizana.

V.M.

Prababica, ki poje in pleše 92 - letna Marija Močnik

Njen rojstni dan se je že zelo odmaknil današnjim časom, saj v njeni osebni izkaznici piše, da se je rodila 23. januarja 1876, torej je že v dva in devetdeset letu. Kljub temu pa je Marija Močnik še naravnost mladostno razpoložena, vedno dobre volje, pripravljena na vsak pogovor, vedno za družbo, vedno pripravljena, da v družbi zaposte. Ko sem jo vprašal, če še pleše, je skoraj užaljeno rekla: »Uh, kaj pa mislite. Veliko sem plesala in se še vedno rada zavrtim.« Pa še nekej rada popije kozarček vina, vendar le mešanega s kislo vodo, ne samega, češ da je premočen. »Ne veliko, le dva deci zvečer in dva deci kisle zraven, pa sem takoj boljše volje, takoj je svet lepsi.«

Sedeli smo v hladni senci na vrtu doma oddiha zvezle slepih Jugoslavije na Okroglem in prav nič se ni bilo treba truditi, da je pogovor stekel. »Doma sem iz Slovenskih goric, oče je imel posestvo in gostilno, devet otrok nas je bilo pri hiši, šest jih je umrlo; jaz sem bila najmlajša. Zdaj že 31 let živim v Mariboru. Oženjena sem bila 22 let, roditelj sem štiri otroke, dekle in tri fanite. En fant in dekle še živita; sinu bo septembra 68 let, hčerka pa jih ima zdaj 65. Že drugič sem prababica; sredi julija sem dobila drugo pravnukinja.«

Za razpoloženo in veselo, kakršna je, je bilo skoraj odveč vprašanje, kako se počuti v teh častitljivih letih. »Dobro, zakaj pa ne, le oči... že 25 let ne vidim brati, sivo mreno imam na očeh. Vidim malo, razičim na primer moškega od ženske, vendar nikogar ne morem prepozнатi. Morda bi mi operacija povrnila vid, vendar si tega zdaj, v teh letih, ne upam več privoščiti.«

Marija Močnik

V njenih svetlo sivih, skoraj belih laseh so se igrali sončni žarki, ko je pripravljala, da je bila že trinajstkrat na počitnicah na Okroglem, vsakič po tri tedne, in da je zelo všeč ta kraj, ljudje, družba... Zapoje in vsi jo radi poslušajo. Brez petja menda sploh ne bi mogla živeti. Pela je v pevskem zboru organizacije slepih v Mariboru, še letos pa je nastopala na oddaji Pokoji, kaj znaš v Lenartu v Slovenskih goricah. »Že štiri krat sva s prijateljico Marijo Vieman nastopila na teh oddajah in vedno so bili z nima zadovoljni. Tudi letos so rekli, da Močnikova Mimika ne sme manjkati. In ni.«

Marija Močnik živi v skromni sobi v Mariboru, v kateri je preživela tudi drugo svetovno vojno. Spominja se hudo dni, bombardiranja, vendar je zadovoljna. Skromno živi z 18 tisočaki občinske podpore na mesec, ed časa do časa pa ji z manjšimi zneski prinaša tudi osnovna organizacija zvezle slepih. Šest ženkakov dà za sobo, mleko in kruh, ostalo pa... verjetno samo ena ve, kako gre. Ko sem jo poprašal, kakšen recept priporoča mlajšim, da bodo dočakali njena lesta, je najprej rekla, da do dva in dvajsetega leta ni nikdala pila, sploh nič, potem pa zmerno, sem pa tja kakšen kozarček vina. Zelo slabo je jedla in veliko delala. Bla je sivilja in pri tem delu soji tudi opešale oči. Torej ni pravzaprav nič posebno dobriga okusila v življaju, pa je vendarle dosegla takó starost.

Zelimo, da bi Marija še pela, da bi še prihajala na Okroglo, da bi bila še vesela, da bi s svojo neomačno vero v življeno se bodila prijatelje in znance; želimo, da bi ob stoletnici zvezle kakšno štajersko narodno, kakšno pesem, ki jo je spremljala na vsej dolgi življenjski poti.

A. Triler

Krajevni praznik v Predosljah

Prebivalci Predošlj in okoliških vasi so se te dni začeli pripravljati na praznovanje krajevnega praznika. Praznovali ga bodo v soboto (12.) in nedeljo (13. avgusta). Te dni se domačini spominjajo prvoborca Andreja Kme-

ta-Crnega, ki je padel v boju z Nemci.

Letosjni praznik bodo počasili s slavnostno sejo sveta krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, žalno komemoracijo, športnim tekmovanjem in drugimi prireditvami.

- 16 -

BRODOLOM

V
E
S
O
L
J
U

Loški humoristični kotiček

Osa usega na vid, zve pa use

Zdej k sa je spet na versi ta poornih pasi dnevi, preci brenčim dol okol vode pa kopališa, de b se saj mal pohtudila. Spotja pa, ket se zastop, prišel gledam okol sebe, de b kaj takga vidla, k men prou pride.

Keder sm ja zavijala s kopališa ke preki Policijeru, sm bla slabe vole k j kaj pod škarfa idem na nosu en poorn kap smeti, k bel go tu več hiš zanga skerbi, de preč na pride, Pol enkat sm bla pa kar dobre vole, k sm glibi vidla, de en černi fanti ena tabla ke naštimume. Zarad sibra me kaj ke zanese, pa vidim, de i na tabl s čednm pa velkm puščam napisan, de se na tisti krej na sne več smeti metat. Poorn vesela sm bla tiste table pa fanta, k ju j naštimumo, tak de sm ga tla kušn, sam kuge pomaga, k jest tak kušn, de speče pa zabol. Za permej sm bla gvišne de bo zarad tiste table, k j tak fest, de ja morja tudi ta berlau vidit, okol kopališa saj ena svitnjava men. Bel k sm pa pol brenčala okol tiste table, bel j tist kap rasu. Več dni sm špiclala, de b kešnega nepisnrega falota najdala k tabl na truc ře smeti ke nos. Cež dan nism neč ušnula, pot sm se pa z em zonber mačkam u španjavju ucela, de b povedu, če pomač koša skerbi, de b tist smrčiš pred na persu. En par večeru sm se prou furbra spraula spat, od mačka njegove ideje.

Nacionalni park v Peruju?

Major Ian Grimwood, nekdanji čuvaj v kenijskih loviščih, ki so bori proti iztrebljanju divjih živali, je posiljal prošnjo perujski vladni, naj bi v globoki amazonski džungli, kjer žive aligatorji, pume, opice in morda celo doslej neznane živali, ustvariti prvi nacionalni park v tej državi. Kraj je doslej še edini ostal nedotaknjen le zaradi bojevitosti majhne skupine Indijancev iz plemena Amavaka, in bi tudi sedaj bili lahko velika ovira za uresničitev njegove ideje.

Amazon — celina na celini

Brazilija je dežela s 550.000 kilometri prometnih cest in 30.000 km plitnih rečnih poti. Ima 26.000 km železniških prog, ki povezujejo 40 večjih pristanišč in 30 začasnih letališč. Iz Rio de Janeira do severa, npr. do zavarovanega mesta na vodi, je treba preleteti z letalom nad 2400 km, da človek pride v cselje neosvojivje Amazonke — ne samo največje reke na svetu, temveč največje poznane celine na celini. Tuk za Manausom leži nepoznana Amazonka, kjer prebiva 200.000 Indijancev, ki se nikdar v življenu niso imeli v rokah bronastega denarja in ne poznavajo prave trgovine. Do juga je okrog 3500 km zračne razdalje (od Amapa do Urugvaja).

Brazilija meri 8,5 milijonov kvadratnih kilometrov, torej za celo Evropo ali 25 Jugoslavij. Ima 85 milijonov ljudi, ki so se sami organizirali, brez učinkovitega državnega nadzora, kopljiv in izpira zlato na težko pristopnih predelih. Državni organi ne morejo registrirati niti polovice te proizvodnje zlate in dragocenosti.

Računajo, da se po tajnih kanalih pritihotapi v svet letno za 800 milijonov dolarjev raznih dragocenosti.

To svet čudnih razsežnosti skriva mnogo posebnosti, ki jih tujec, ki potuje po Braziliji, ne opazi.

Kava, ki povsod po svetu

je v Braziliji glavna hrana. Deželi prima prek polovice deviz. V svetu se doslej proda samo polovica letne proizvodnje in le malo bi bilo treba, da bi Brazilija sama proizvedla toliko kave, kolikor je popije ves svet.

Brazilija je prav tako tudi Moderni São Paolo. Potnikom ostane v spominu to svetovljansko, več kot šest milijonsko mesto, ki danes zelo hitro raste. Statistika predvideva, da bo leta 1980 imelo 15 milijonov prebivalcev.

Tu je namreč industrijsko središče Latinske Amerike. Toda nedaleč od tega industrijskega velikanja je nevidna džungla, ki se razprostira v globine Mato Groasa.

Svet je pozabil čas »zlate mrzllice«. V Braziliji je neprestano traja. Okrog 200.000 ljudi, ki so se sami organizirali, brez učinkovitega državnega nadzora, kopljiv in izpira zlato na težko pristopnih predelih. Državni organi ne morejo registrirati niti polovice te proizvodnje zlate in dragocenosti.

Računajo, da se po tajnih kanalih pritihotapi v svet letno za 800 milijonov dolarjev raznih dragocenosti.

To svet čudnih razsežnosti skriva mnogo posebnosti, ki jih tujec, ki potuje po Braziliji, ne opazi.

Kava, ki povsod po svetu

zdravju utrujenost in skrbki,

gorenjski kraji in Ijudje ● gorenjski kraji in Ijudje ● kraji in Ijudje ● gorenjski kraji in Ijudje ● gorenjski kraji in Ijudje ● gor

Kmetovanje v Mostah pred 40 leti (6)

(Nadaljevanje z konec)

Naj za konec primjerjavo napišem na kralj se, kako kmetujejo danes na dela so postala znatno bolj utrujajoča, preprostejši saj kmetom veliko pomaga strojni. Kdor še nima stroja, ima gotovo razne stvari na konjsko vprego. Rola, samo še tisto delo, ki ga ugače res ni mogoče opraviti.

Cas, ko se opravijo določena dela, se niko spremeni, nekoliko le. Nekoleti prej se da zanje in tudi miati, pravljajo kmetov, tudi pa je pospravljeni poleg tega prej, kot včasih in z kosijo trikrat. Včasih in prej pogledi je boljše, včasih umetnih gnez, zato pa je znalo, da bi se brez njih ne da ugotoviti.

Vsako leto sprva kmetje najmanj štirikrat, kar je boljše, včasih pa je nekateri kmetje toliko, da spravijo vanje ves krompir. To zelo olajša spravljanje krompirja.

Ivan Sivec
Moste

je danes več, manj pa konjenja. Namesto korenja posadijo raje več pese.

Včasih so hodili na polje pese, danes pa skoraj ni več človeka, ki bi dije poščačil. Tudi vozove imajo drugačne, boljše, če že ne kar tractorne prikolice. Za spravljanje krompirja so izredno prikladne gajnice, ki jih naredijo kmetje sami pozimi. Včasih gajnice niso znali, danes pa jih imajo nekateri kmetje toliko, da spravijo vanje ves krompir. To zelo olajša spravljanje krompirja.

Razlika je tudi v tem, kaj in koliko so včasih sejali. Danes sejejo neprimereno več krme za živino, zelo malo pa prosa in ajde, na nekaterih kmetijah sploh nič. Ječema sejejo danes manj kot včasih, mnogo več pa sadijo krompirja, saj so na Gorenjskem zanj ugodni pogoji. Ovsa se

je danes več, manj pa konjenja. Namesto korenja posadijo raje več pese.

Včasih so hodili na polje pese, danes pa skoraj ni več človeka, ki bi dije poščačil. Tudi vozove imajo drugačne, boljše, če že ne kar tractorne prikolice. Za spravljanje krompirja so izredno prikladne gajnice, ki jih naredijo kmetje sami pozimi. Včasih gajnice niso znali, danes pa jih imajo nekateri kmetje toliko, da spravijo vanje ves krompir. To zelo olajša spravljanje krompirja.

Dopisnik rubrike Gorenjski kraji in Ijudje Ivan Sivec je zapis o kmetovanju v Mostah pred 40 leti zaključil s kratkim opisom današnjega kmetovanja. Vsi vemo, da se je način obdelovanja zemlje označil kmetčkega dela na sploš v lejih pa zadnji vojni močno spremenil, močno moder-

niral. Tudi struktura poljščin je na današnjih kmetijah drugačna, saj kmetje na Gorenjskem pridelovanje živil vse bolj opuščajo, znatno več kot včasih pa se ukvarjajo s krmnimi rastlinami, krompirjem, zelenjavo itd.

Krompir, mleko, pitana živila, zelenjava, črni ribez —

to izpodriva nerentabilne kulture z naših polj, lomi stare navade in običaje, ustvarja nove odnose in nove običaje, čeprav je znano dejstvo, da trda, včasih nepristopna, na tradiciji stoneča kmečka mentaliteta le počasi in težko sprejema vse novo, kar je drugačno od doseganja, znanega in vpeljanega, dobrega. Vendar je čas po vojni uvažanje novih, socialističnih odnosov v našo družbo, s hitrim napredkom in še hitrejšim tempom življenja, z zahtevami več proizvajati za vsako ceno, s predpisimi, ki so imeli dober namen, čeprav tudi niso bili vedno najboljši, z davki, z nesprejemljivimi organizacijskimi oblikami kmetovanja in ne nazadnje, s strokovno pomembno kmetijstvom, z uvažanjem modernih agrotehničnih metod in mehanizacije pa z večjo možnostjo nakupa mehanizacije v zadnjih letih — z vsem tem je povojni čas prelomil že številne ustaljene in trdo zakoreninjene navade, za katere se je zdelo, da so nespremenljive. V tako kratkem času se je v našem kmet-

stvu in na naši vasi tako zelo veliko spremeni, da mora vsak — če se spomni 20 ali 30 let nazaj in če hoče biti pravilen — priznati, da tega ni pričakoval. Kdo je npr. prva leta po vojni sploh posmisil, da bo imel čez 20 let traktor in avto?

Tak razvoj je močno spremeni strukturo kmetovih dohodkov, način dela, delovne običaje, tudi delovni čas itd. Tudi nekateri slovenski kmetje, o katerih je pisal Ivan Sivec in ki so bili nemalen zakon o tem, kdaj je treba opraviti posamezna dela, so bolj ali manj izgubili svoj posen. Se bi lahko naštevali, vendar je najvažnejše to, da je tak razvoj najbolj vplival na način življenja kmečkih ljudi, na odnose z ostalimi ljudmi, ki se ne bavijo s kmetijstvom, posebno pa na mišljene kmetje, način življenja kmetja, njegovo uveljavljanje v sirsni družbeni skupnosti, njegov prosti čas, možnost kulturnega razvedrila in zabave — vse to je cilj in posledica takšnega razvoja, to je edini smoter napredka.

Teh nekaj besed namenjenih predvsem dopisnikom na A. Triter

Opisujte tudi današnje življenje na vasi!

Dopisnik rubrike Gorenjski kraji in Ijudje Ivan Sivec je zapis o kmetovanju v Mostah pred 40 leti zaključil s kratkim opisom današnjega kmetovanja. Vsi vemo, da se je način obdelovanja zemlje označil kmetčkega dela na sploš v lejih pa zadnji vojni močno moder-

niral. Tudi struktura poljščin je na današnjih kmetijah drugačna, saj kmetje na Gorenjskem pridelovanje živil vse bolj opuščajo, znatno več kot včasih pa se ukvarjajo s krmnimi rastlinami, krompirjem, zelenjavo itd.

Krompir, mleko, pitana živila, zelenjava, črni ribez —

na nebo sama mati božja! pravi Možina, luibovski kmet, doma s hribom nekje nad Žirmi)

posluša in kakor slheheremu, se tudi njemu pričge pred očmi domači kraj, Borjana, nad modrim šumečim trakom Nadiže, Matjur in Stol in čipke gora v daljavi nekje nad nevidnim Kobaridom in Posočem

strmi v to podobo, pričzano v zlatem sončnem prahu, precejči se v ječo

strmi kakor takrat v Zakarpattju, dokler mu te podobe ni razbil topot konjenice

strmi v bliske golih sabelj, ki sekajo sončno svetlubo in ki jim ne obetajo ničesar dobrega

vidi se, kako dviga visoko nad sabo belo »zastavo«, svojo ušivo spodnjo majico in si želi, da bi se spremeni v veliko belo rjuho, saj se mu zdi vse premajhna in preumazana, da bi jo dirajoča vprašanj, na katere naj bi v svojih zapisih odgovorjali, Dopise, katere želim, da so čim bolj podrobni in konkretni, bomo seveda objavili.

na nebo sama mati božja! pravi Možina, luibovski kmet, doma s hribom nekje nad Žirmi)

posluša in kakor slheheremu, se tudi njemu pričge pred očmi domači kraj, Borjana, nad modrim šumečim trakom Nadiže, Matjur in Stol in čipke gora v daljavi nekje nad nevidnim Kobaridom in Posočem

strmi v to podobo, pričzano v zlatem sončnem prahu, precejči se v ječo

strmi kakor takrat v Zakarpattju, dokler mu te podobe ni razbil topot konjenice

strmi v bliske golih sabelj, ki sekajo sončno svetlubo in ki jim ne obetajo ničesar dobrega

vidi se, kako dviga visoko nad sabo belo »zastavo«, svojo ušivo spodnjo majico in si želi, da bi se spremeni v veliko belo rjuho, saj se mu zdi vse premajhna in preumazana, da bi jo dirajoča vprašanj, na katere naj bi v svojih zapisih odgovorjali, Dopise, katere želim, da so čim bolj podrobni in konkretni, bomo seveda objavili.

gleda smrtno grozo na svojem obrazu in na obrazih drugih

gleda črni, v ostrini pobleskujočih sabelj nad seboj poblišku, če jih ne bo že prej pokosila z golimi sabljami

gledi in kakor bič ga oplazi prvi očitek: »Ti si kri! Ti si nam skuhkal to reč!«

gleda smrtno grozo na svojem obrazu in na obrazih drugih

gleda črni, v ostrini pobleskujočih sabelj nad njimi, kakor da bi jo najraje potisnil v svoj prsniki ali nežne v notranjost telesa

gleda vrtincaste in poplesujoče bliske sabelj nad njimi, kakor da bi bodu posekale košček za koščkom, najprej palico z belo »zastavo«, nato pa vršičke v višino glave, ki jo stiskajo med ramena, kakor da bi jo najraje potisnil v svoj prsniki ali nežne v notranjost telesa

gleda vrtincaste in poplesujoče bliske sabelj nad njimi, kakor da bi jih zatukli; »Sabake!« in jih oplazi z bicem

Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

Domovina
III. DEL

49

sliši besede, s katerimi hoče čuti, da so se Cerkevi lotili Hrvatov na tako strahoten in nečim sami zato, ker so se obokljenci Hrvati tolki, dokler jim je strelivo in sami naskakovali na nož in najbrž poklali z najmanj toliko Cerkezov, kakor se potem Cerkevi pobesnili z nezmiselnega odpora hrvaških domobranov, poklali zajetih

sliši, kako prepričuje sebi in naposled pa jim reče, da nazaj več ne morejo, marveč samej proti jarkom (samo na prej, pa naj se zgodí karkoli!)

vidi se, kako v druge, kako kakani zatajajo v nekem zravnem ovirami

in sliši, kako poizkušajo z njo naglasom opozoriti one v jarkih nase (»Njet strelijet! Mi Štef! Vaši bratje!«), a jarki so nemi, potuhnjeni pošastno potu, takor zver, ki se pripravlja na naskok

Iz moje delavnice

Toliko pisem je prišlo v teh letih (od jeseni 1963), kar pišem o vnanjih dogodkih pesnikove življenjske poti, na uredništvo Glasa, kar tudi na moj naslov, da se res že kar spodboli, sporočiti znamen in neznamen prijateljem nekaj dolžnih pojasnil.

Dvoje vrst je bilo teh pisem. Pretečna večina je takih, ki izražajo toplo človeško priznanje mojemu trudu, ki me hrabre in spodbujajo. Seveda je ta hvala dostikrat le pretirana. Toliko superlativov pa ta moja kramljanja res ne zaslužijo. Na primer: tako piše tovariš P. F. iz Ljubljane: »Kar ste do sedaj navedli neznamenega o Prešernu, bi odgovarjalo za lepo, hvaležno in pomembno doktorsko dizeracijo. Ali: »Cimpres izdaje svojo knjigo. Zberite vse to v njej, kar ste že objavili v Glasu. Taka knjiga bi se lahko imenovala kar Prešernov leksikon!« — Tovarišica J. S. iz Senčurja pri Kranju piše uredništvu Glasa: »Najbolj pri srcu pa mi je vaša rubrika, če jo lahko tako imenujem. »Po Prešernovih stopinjah«. Prav tako je navdušena nad to rubriko moja profesorica slovenščine. Večkrat se o njej pogovarjava. Še mnogo jih je, ki jim je všeč ta rubrika.« — Toda tudi druga taka pisma kažejo dovolj, kako dovetno je preprosto srce, kako iskreno vzame vse za dobro. In kako rad ima slovenski človek Prešerna-človeka.

Vsem tem mojim ljubim in zvestim spletom po Prešernovih stopinjah, ne morem drugega sporočiti kot le toplo zahvalo in prisrčen pozdrav.

Tu pa so še druga pisma. Tudi v teh so ljubezniva priznanja in hrabre spodbude, toda so že manj nekritična, saj predlagajo te in one dopolnitve, semintja celo kake popravke, razširitev in podobno. Resda je takih pisem le malo, a vendar mi dajejo priložnost za več pojasnil, ki jih svojim bralcem doslej še nisem utegnil sporočiti. Laže bom to napravil, če bom citiral nekaj odlokov iz pisma tovariša T. P. iz Tržiča, naslovljenem na uredništvo Glasa.

OBROBNI PRIPOMBI
k Zorevemu sestavku Trije pesnikovi prijatelji:

Črtomir Zorec je v zadnjem svojih nadaljevanjih o Prešernu (Glas, 20. julija 1967, str. 16) spregovoril o treh, zdaj že bolj ali manj pozabljenih pesnikih in kulturnih delavcih Prešernove dobe: o Juriju Grabjanu, Ignaciju Holzapfiju in Jerneju Levičniku kot o ljudeh katerih »delo in življenje se je dotaknilo genija našega prvoga poeta«.

Poleg zelo umestne informacije, da je bil Jurij Gra-

brijan vodja ljubljanskih karbonarjev, se mi zdi, da bi Grabrianovo izjemnost in posebno mesto med slovenskimi dekanimi tistega časa najbolje posneli po delu ruskega etnologa in dialektolega Baudouina de Courtenay: »Nekateri pripombe ruskega profesorja, ki je najprej izhajalo v nadaljevanjih v goriškem listu Soča 1872 in 1873, v knjižni obliki pa je zagledalo bell dan v Gorici 1874. leta. Baudouin de Courtenay je za Grabrianovega dekanovanja v Vipavi popisoval pokrajino, šege in jezikovne posebnosti po Gorenjskem, Rovtarskem Notranjskem in Obsoškem. Bil je zelo kritičen do ljudi in njihovega ravnanja. Tudi duhovnike, ki jih je naprošal za pomoč pri delu, je precej kritično ocenjeval. Grabrian pa je bil eden najboljših njegovih pomočnikov. V začetku knjige se mu je posebno zahvalil.«

Dejstvo, da se je rodil Holzapfel v isti hiši, kjer so malo prej trgovali Primčevi, je res le naključje, vendar če govorimo o nem kot o Tržičanu, je treba omeniti, da je tržška pokrajina porodila v njem vsaj dve pesmi: Hud grad in Pod slalom v povodnjiji. Vezi Prešeren - Holzapfel nam razen Prešernovega epigrama odkrivajo predvsem Lenkini spomini na velikega brata. Ohranila je pogovor o osebni sreči, ki jo nudi človeku poklic in ki je Lenko očitno prizadel. Na 46. strani je posebno zanimiva Prešernova ocena Holzapfijeve verzifikacije:

Holzapfijevlo dolgo življenje najbrž ni potekalo umirjeno v dušni paši in pomoči potrebnim, ampak je bilo njegovo kulturno delovanje tiko in skromno, slovenski kulturi pa ohranilo res nekaj dragocenega: leta 1848 je podaril ljubljanski ficejski knjižnici Jankočev prevod Kempčanove Hoje za Kristusom (rokopis iz leta 1659).

Obe obrobni pripombi doljnjujeta gradivo, ki ga je Črtomir Zorec zbral, hrkati pa zgovorno kažeta, da sta bila Grabrian in Holzapfel, res prizadetna kulturna delavca preteklega stoletja in da nam je lahko samo žal, da zaradi pozabljenosti ne moremo dostenjno oceniti in spoštovati njunega dela.

DOMAČE POGOVARJANJE

Seveda moram kar koj polhiti z odgovorom: da so zapisi o tej rubriki hotele preprosti in kratki pogovori, ne dognane in izčrpne študije. Da bi gotovo pri večini bralcev kako teže razumljivo pisanje ne odjeknilo dobro. Niti ni naloga pokrajinskega poltednika, spuščati se na preučena področja. Saj za taka dela

imamo vrsto strokovnih revij in bolj poklicnih peres.

Zato želim, ne da bi se drznil z njim vrednotiti ostati podoben Franu Levcu, ki se je uredniku dunajskega Zvona Josipu Stritarju 1. 1879 takole opravičeval (komu je izročil rokopise Vodnikovega, Prešernovega, Copovega in Jenkovega življenjepisa):

... to ne bodo kake učene korenite razprave o naših pesnikih in pisateljih, nego po domače se hočem pogovarjati o njih, tako, kakor se moremo meniti o teh častitih možeh dolgi zimski večer v veseloslovesni družbi omikanj Ijudi.«

In res: vsi Levčevi življepisih naših velemo so prijetno, lahko podani, brez učenjaških razglabljanj. — Pa vendar nam je profesor Fran Levec literarno vzgojil mimo drugih tudi taka pisatelja, kot sta Janko Kersnik in Ivan Cankar!

Kaže vse na to, da je avtorjev način pisanja pričuje-

Sicer pa bi mogel reči po Prešernu: Kdor jih bere, vsak drugače spise moje sodi.

Nikakor pa seveda ne gre v tem pisanju zgoč za kramljanje. Mimogrede, na ne preveč usiljiv način, skušam v slovenskih ljudeh zbuditi čut odgovornosti; da le preveč zamemarjam spomin na svoje velemo. Hrvatski pesnik Mažuranič je rekel: »Narod, ki svojih pesnikov ne spoštuje, teh umetnikov sploh vreden ni!«

Zato skušam v svojih zapisih, vsaj tu in tam, opozoriti na nekatere najbolj pereče pomanjkljivosti, na pozabljivost, na napake, na škodo, ki jo prinaša našim kulturnim spomenikom čas, rabelj hudi. Morda ne živim v iluziji, če pomislim: čim bolj bem pesnika človeško približal tudi, da rabim ta izraz, odgovornim ljudem, tem laže bo kaj doseči, vsaj za razne materialne ureditve in popravila,

zi na Navju ali v Šmartnem pri Kranju, konservacija in zimska zaščita pesnikovega nagrobnika v Kranju, pridobitev v javno lastništvo nekaterih Prešernovih rokopisov, ki se še nahajajo na nedosti varnih zasebnih stanovalnih. In še vrsta takih nalog in skrbni mi lebdijo pred očmi, ko pišem te optimistične sestavke, s trdno vero, da nam bodo milše zvezde le kdaj zas'jale. In da bodo te, tako same po sebi umevne, stvari le slejko prej urejene, da milih procešnj in neprijetnih apelov ne bo več treba.

Zvesta bralka mojih zapisov, tovarišica A. V. iz Kranja, po rodu pa Hrvatica, mi je ondan rekla: »Kar hudo mi je, da skoro na kolnih prosite in predlagate take stvari, ki bi se morale urediti pri kulturnem narušu brez kakršnihkoli težav in odlašanj.« In takoj je ponudila večji znesek denarja, kot prvi prispevek za najnujnejša dela!

IZID KNJIGE

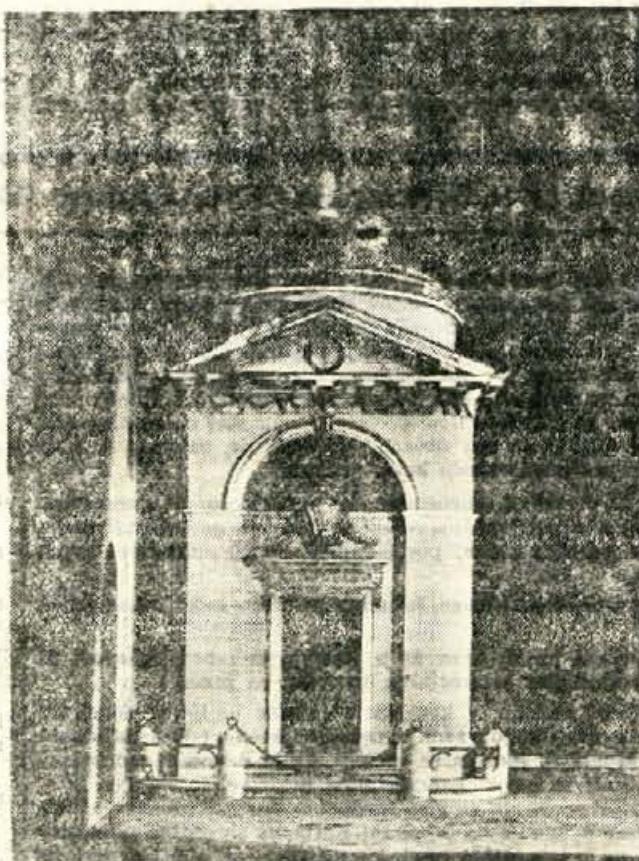
Tako uredništvo Glasa kot pисec teh vrstic sam — dobivava že vsa ta leta vprašanja, kdaj bo izšla knjiga, ponatis Po Prešernovih stopinjih?

Seveda sem na to že tudi sam pomisli. Toda kaj, ko pot še ni prehajena; še so vrzelj, še so tu načrti in naloge, ki jih še nisem opravil.

Pa še to je: tedenski zapis v Glasu so bili pisani na hitro, nekako na dušek. Za ponatis pa je treba ostrega brusa, ki bi stvari jezikovno in strokovno pregledal. Pri hitrem delu se v pisanje nehotno vrinejo ne le jezikovne hibe, pač pa včasih celo manjše strokovne napake. Saj sleherni pišoč človek ni nikoli povsem zadovoljen s svojim delom, ko je že natisnjeno! Takrat šele opazi, da ga je snov preveč zanesla, da kdaj ni bil dovolj kritičen, da je izostalo to in ono, drugie pa se je spet nabralo preveč besed in čustev.

To delo — hudo kritično rešeto, skoraj vse nanovo napisati, izbrati boljše, ilustracije — čaka moje Prešernovsko delavnico. Pogled vanjo bo postal še vnaprej vedno odstiri, avtor zapisov pa bo hvaležen tudi poslej za sleherni dober svet in prijateljsko opozorilo.

Črtomir Zorec

Dantejev grob v Ravenni

če rubrike le pravi: toliko toplih stiskov rok znanih in neznanih ljudi, ki me srečujejo — morda bo zvenelo neskromno, a dejstvo je le: Prešerna — človeka je v teh letih spoznalo in vzljudilo mnogo bralcev Glasa, ki tako zvesto, teden za tedenom, romajo z menoj po pesnikovih ali njegovih sodobnikov potek...

Tako odstiram pogled v svojo delavnico: pri vsem, hote lahkonem in poljudnem pisanju, bi rad dejansko vplival ali bil vsaj posrednik za ustvaritev nekaterih neodložljivih del in nalog. Pa najsišo to prešernovska ureditev jedra starega Kranja ali spomeniška zaščita celotne Vrbe, rešitev epitafov s Prešernovimi ver-

Po Prešernovih stopinjah

Moderne tom 3.

SHAMPOO

30

KAVA

Tudi na gorenjskem sejmu

V paviljonu MURKA - LESCE
vas bodo zadovoljili
z odlično kavo

ESPRESSO

Zahvala

Ob tragični smrti našega ljubega

Staneta

se vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, mu darovali vence in cvetje, ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, najlepše zahvaljujemo. Iskrena hvala sostanovalcem, ki so nam stali ob strani v tej težki uri in nam tako nesebično pomagali. Zahvaljujemo se tudi govornikom za zadnje slovo. Priesna hvala tudi č. duhovščini za zadnje spremstvo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaljoči: Pernarjevi
in zaročenka Nada

Kranj, 5. avgusta 1967

Tragedija pod Kriško goro

V hladni noči sta izgubila življenje Frančiška Komac in 5-letni Henrik

V soboto, 5. avgusta okrog 17. ure popoldne so odšli z Golnika na Kriško goro 33-letna Frančiška Komac iz Malijevega brda št. 11, 5-letni Henrik in 64-letna Jožefa Polenšek z Golnika. Njihova pot pa je bila za Komacovo in Henrika usodna.

Med potjo, nekaj pred osmo uro zvečer, so se vsi trije ustavili v gostilni Neže Vevar in Gozd. Ker se je pripravljala nevihta, so jim domači branili iti na Kriško goro. Toda vztrajali so. Ker pa je bila že tema, vse kaže, da so zgrešili pot. Zajelo jih je še neurje in tako so moralni noč preživeti zunaj. Zaradi slabe obleke, ker so bili mokri do kože ter zaradi mrzle noči nista preživeli Frančiška Komac in 5-letni Henrik. Vse tri, približno 150 metrov stran od koče, je v nedeljo okrog 11. ure našel v nekem grmovju planinec, doma iz Križ, Komacova in 5-letni Henrik sta bila že mrtva, Polenšek

pa je bila pri kraju svojih moči. Sedaj je izven življenske nevarnosti in bo lahko povedala nekaj podrobnosti o tragediji, ki se je odigravala le nekaj metrov stran od koče. S.Z.

Avtomobilist do smrti zadel pešca

Na cesti III. reda med Podvinom in Radovljico je 5. avgusta ob 21.10 Hans Scharsini iz Celovca zadel pešca Ivana Reja in Ibočko Gomilar.

Scharsini je vozil z osebnim avtomobilom K 4463 »A« z zasenčenimi lučmi, ker je srečaval nasproti vozeči avtomobil. Zato ni opazil peščev, ki sta šla nepravilno po desni strani, in ju zadel. Pri tem je bil 25-letni Rej tako mrtev. Gomilarjevo pa so hudo ranjeno prepejali v jesenško bolnišnico. Gmotne škode je bilo za 700 N dinarjev.

- m

Gorska nesreča

6. avgusta se je na Kredarici ponesrečila Aleksandra Fabine. Turistka je padla po snežnem plazu in se pri tem hudo ranila po glavi, nogah in po telesu. Gorski reševalci so jo prenesli v jesenško bolnišnico.

Motorist trčil v tovornjak

Na cesti III. reda Škofja Loka-Zeleniki je 6. avgusta ob 20.20 vozniški motornega kolesa KR 14-788 Filip Šuštar iz Trnja pri Škofji Loki trčil v tovornjak KR 84-59, ki ga je vozil Benjamin Logar. Tovornjak je stal na ovinku tako, da ga je motorist, ki je pripeljal za njim, prepozno zagledal in zato trčil vanj. Motorist Šuštar in sopotnik Ivan Koblar sta se pri nesreči hudo ranila. Gmotne škode je bilo za 700 N dinarjev.

Zaradi prekratke varnostne razdalje trčil

Na cesti I. reda v bližini Verbe se je 7. avgusta ob 14.20 hudo ranil voznik motornega kolesa KR 13-181 Maks Ambrožič. Ambrožič je vozil za osebnim avtomobilom STE-A-45 »D«, ki ga je vozil Josef Espach iz Nemčije, v premajhni varnostni razdalji. Ko je Espach zavrl, je Ambrožič z vso silo trčil vanj, se od njega odbil v levo, v nasproti vozeči osebni avtomobil HP-VZ-15 »D«, ki ga je vozil Karol Helmut iz Nemčije. Motorist se je pri nesreči hudo ranil, škode pa je za 2230 N dinarjev.

Komisija za razpis delovnih mest

Tovarne čipk, vezenin in rokavic Bled

razpisuje prosto delovno mesto

vodje tehnično-proizvodnega sektorja

POGOJI:

- visja strokovna izobrazba tekstilne stroke s pet let prakse v stroki podjetja;
- srednja strokovna izobrazba tekstilne stroke z 12 let prakse v stroki podjetja.

Prednost imajo kandidati, večji vodstvenih poslov.

Stanovanja ni na razpolago. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke. Prijava z ustrezno dokumentacijo in življenjepisom naj kandidati pošljijo na gornji naslov.

Rok za sprejemanje prijav je 15 dni od dneva objave razpisa.

Prodaja pohištva s popustom!

Veletrgovsko podjetje
KOKRA KRANJ

obvešča cenjene potrošnike, da prodaja prodajalna Dekor v Kranju, Koroška c. 35 in prodajalna Dekor na Jesenčah, Cesta Borisa Kidriča 21 — Javornik v času gorenjskega sejma od 4. do 15. avgusta 1967

VSE POHIŠTVO S POPUSTOM

Montaža in dostava na dom do 30 km je brezplačna. Priporoča se kolektiv prodajalne Dekor, Kranj in kolektiv prodajalne Dekor, Jesenice.

Radio

SREDA — 9. avgusta

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.15 Deset let Otroškega zborna RTV Ljubljana — 9.30 Pesmi in plesi jugoslovenskih narodov — 10.15 Majhni recitali domačih solistov — 10.45 Clovek in zdravje — 10.55 Glasbena mediga — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Popevke in plesni zvoki — 12.10 Preludij in concertino — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Polke in valčki — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Me-

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

21.50 Glasbena mediga — 22.10 Za ljubitelje jazza — 22.50 Literarni nočurno — 23.05 Lahko noč s pevko Julie London

CETRTEK — 10. avgusta

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Glasbena pravljica — 9.30 Iz baletov — 10.15 Minute z jugoslovenskimi baritonisti — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Za vsakogar nekaj iz orkestralne glasbe — 12.10 Igrala saksofonist Srečko, Dražil in klarinetist Mihal Gunzek — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Anica Cepe poje slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Za prijetno popoldne — 15.20 Glasbeni razglednici — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Romeo in Julija — dramatična simfonija —

— 17.05 Cetrtkov simfonični koncert — 18.15 Turistična oddaja — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Cetrtkov večer domačih pesmi in napovedov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nočurno — 22.10 Iz domače komorne glasbe — 23.05 Nočni mozaik jazza

PETEK — 11. avgusta

8.05 Opera matineja — 9.00 Pionirski tednik — 9.30 Melodije za klavir in godala — 10.15 Dvajset minut pri skladatelju Antonu Foersterju — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena mediga — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 V plesnem ritmu — 12.10 Iz zakladnice naše stare muzike — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalni orkestri — 13.30 Priporočajo vam —

14.05 Operativni napevi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni nočurno — 15.40 Z malimi anamblimi zabavne glasbe — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zavbni glasbi — 18.45 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Pojezbor KUD »Jože Hermanko« iz Maribora — 20.40 V plesnem ritmu današnjih dni — 21.15 Oddaja o morju in pomorščkah — 22.10 Iz sodobne glasbene ustvarjalnosti — 23.05 Literarni nočurno — 23.15 Četrt ure jazzova s Plešnim orkestrom RTV Ljubljana

Televizija

SREDA — 9. avgusta

18.13 Napoved sporeda (RTV Ljubljana) — 18.15 Ti-sokrat zakaj, 19.00 Bogati večeri (RTV Beograd) — 19.30 Cik cak, 19.40 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.38 Ekran na ekrantu (RTV Zagreb) — 21.40 Biseri glasbene literature (RTV Skopje) — 21.55 Spomini in reportaže, 22.30 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Spored JRT, 19.30 TV pošta (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Skopje) — 20.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 17.00 Poročila, 17.55 Serijska lutkovna igra (RTV Beograd) — 17.25 Ekspedicija, 20.30 Propagandna oddaja, 22.35 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb)

PETEK — 11. avgusta

18.45 Vizitka — Nino Ročič, 19.00 Mozaik kratkega filma, 19.30 Cik cak 19.40 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak, 20.38 Nevesinjska puška — film, 21.10 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.15 Mladinski koncert (RTV Beograd) — 19.05 Vaterpolo — Mladost : Mornar (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Beograd) — 20.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 20.30 Propagandna oddaja, 20.38 Velički poglavlar — film, 22.10 Informativne oddaje (RTV Zagreb)

Kino

Jesenice RADIO

9. avgusta nemški CS film SKRIVNOSTNA GROFICA — 10. avgusta ameriški film TRIJE IZ TEKSASA — 11. avgusta ital. barv. film GIULIETTA IN DUHOVI

Jesenice PLAVŽ

9. avgusta ameriški film TRIJE IZ TEKSASA — 10. avgusta ameriški film ATTACK — 11. avgusta ameriški film AITACK

Dovje-Mojstrana

10. avgusta mehiški film PESEM IN LJUBEZEN MEHIKE

Kranjska gora

10. avgusta nemški CS film SKRIVNOSTNA GROFICA

11. avgusta mehiški film PESEM IN LJUBEZEN MEHIKE

Kamnik DOM

9. avgusta franc. barv. CS film PREZIR ob 20. uri

10. avgusta franc. barv. CS film PREZIR ob 17.15 in 20. uri

Kranj CENTER

9. avgusta amer. barv. CS film VELIKI POBEG ob 17. in 20. uri

10. avgusta amer. barv. CS film VELIKI POBEG ob 17. in 20. uri

Kranj STORZIC

9. avgusta amer. VV film TIHO, TIHO CHARLOTA ob 17. in 20. uri

10. avgusta amer. barv. CS film KOMANCEROSI ob 18. in 20. uri

KMETIJSKA ZADRUGA Skofja Loka

razglasa prosto delovno mesto

SKLADISČNIKA v mlekarji

Prednost imajo kandidati s prakso v mlekarški stroki. Nastop službe je možen 1. 9. 1967 ali po dogovoru

Trgovsko podjetje PETROL Ljubljana

sprejme

SNAZILKO

za bencinski servis na Primskovem

Delovni čas je 5 ur dnevno. Ponudbe pošljite na naslov: Petrol, Ljubljana — Vošnjakova 2/IV

razstavlja in prodaja

na GORENSKEM SEJMU
v Kranju od 4. do 15. avgusta 1967.
kvalitetne izdelke naslednjih proizvajalcev:

MEBLO Nova Gorica

MARLES Maribor

BREST Cerknica

KRASOPREMA Dutovlje

ISTOK Miren pri Gorici

TAPETDEKOR Ljubljana

KOMFORT — ZASCITA Slovenj Gradec

JELOVICA Škofja Loka

LIP Češnjica

MIZAR Volčja Draga

SUMI — GORENKJA Lesce

PREHRANA Ljubljana

Izbirate in kupujete lahko:

vsakovrstno pohištvo:

spalnice, kuhinje, dnevne sobe, pisarne, kavče, fotelje, jogi vzmetnice v kompleti ali posamezne komade

stavbno pohištvo:

garažna, balkonska in vhodna vrata, okna

dekorativno blago:

preproge, zavese, odeje, posteljno konfekcijo

za okrepčilo:

čokolada Gorenjska

kava Prehrana

Vse razstavljeno blago lahko kupite po sejemskih cenah.

Kupcem iz bližnje okolice brezplačna dostava na dom.

Delovno področje trgovskega podjetja Murka Lesce zajema že vso Gorenjsko.

MURKA vas pozdravlja in pričakuje v svojih paviljonih na gorenjskem sejmu v Kranju!

Gorenjska kreditna banka Kranj s podružnicami na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki in Tržiču obvešča svoje vlagatelje, da zvišuje obrestne mere pri hranilnih vlogah:

na vpogled	od 5,0 % na 6,25 %
vezane nad 1 leto	od 6,5 % na 7,0 %
vezane nad 2 leti	od 7,0 % na 8,0 %

Vlagate in dvigate lahko pri vseh poštah v Sloveniji. Za vlagatelje vezanih vlog je pripravljenih 78 lepih nagrad.

Prodam

Prodam suhe borove plohe. Orechovlje 9, Kranj 3793

Prodam vprežno kosilnico AEBI in kravo s teletom. Olisevček 22, Predvor 3846

Prodam nasadila za lopate.

Kopač Franc, Gorenjesavska 51, Kranj 3847

Ugodno prodam kompletno kuhiško pohištvo. Matvec, Kocjanova 14, Škalceva Kranj 3848

Prodam nemško stamorezničko s puhalnikom in verigo šč v dobrem stanju. Voglje 87, Senčur 3849

Prodam kobilu — žrebico, 16 mesecev stara (bosanska fuksa). Cena primerna. Zupan Anica, Bistrica 59 pri Tržiču 3850

Prodam dobro kosilnico Rapid ali zamenjam za Alpina. Deinice 10, Poljane nad Sk. Loko 3851

Prodam psa volčjaka, dobrega čuvaja. Sr. Bitnje 67, Zabnica 3852

Prodam traktorski obratnik za seno »Sonce«. Strahinj 60, Naklo 3853

Prodam kravo z drugim teletom. Pivka 15, Naklo 3854

Prodam parcelo z lokacijskim dovoljenjem v Radovljici. Jeraj, Utik 3, Vodice nad Ljubljano 3855

Prodam stavbno parcele na Bregu za Savo. Na njej že stoji nova stavba, primerna za stanovanje ali delavnico. Dam tudi v najem. Naslov v oglašnem oddelku 3856

Prodam skoraj novo klavirsko harmoniko, 72-basno »Hohner«. Naslov v oglašnem oddelku 3857

Prodam spalnico in razne dele pohištva. Britof 153, Kranj (Zupin) 3858

Ugodno prodam zastavo 600 D. Karel Makuc, Kranj, Ul. 1. avgusta 9, tel. 21-867 3859

Fiat 1300 v zelo dobrem stanju prodam. Ogled popoldan. Kranj, Cankarjeva 14 3860

Ugodno prodam škodo 1003 MB. Mohor, Kranj, Gospodarska 17 3865

Prodam vprezne grabitje. Praprotna polica 4, Cerknje 3869

Prodam čistokrvno psičko, dva meseca staro »škotski ovčar« 3870

Prodam plemensko ovco. Preddvor 70 3861

Prodam fiat 750, letnik 1964. Britof 12, Kranj 3862

Prodam fiat 600. Dam tudi na ček ali gotovino na dva obroka. Juvančič, Ljubno 15, Podnart

Prodam kravo z drugim teletom. Pivka 15, Naklo 3863

Prodam parcele z lokacijskim dovoljenjem v Radovljici. Jeraj, Utik 3, Vodice nad Ljubljano 3864

Prodam stavbno parcele na Bregu za Savo. Na njej že stoji nova stavba, primerna za stanovanje ali delavnico. Dam tudi v najem. Naslov v oglašnem oddelku 3865

Kmetovalci! Obiščite razstavo kmetijskih strojev na gorenjskem sejmu. Ugoden kreditni nakup traktorjev Zetor 2011. Se priporoča

Kupim deske colarice, rabljene ali nove. Koroška c. 33, Kranj 3866

Ostalo

Kmetovalci! Obiščite razstavo kmetijskih strojev na gorenjskem sejmu. Ugoden kreditni nakup traktorjev Zetor 2011. Se priporoča

Agrotehnika Ljubljana — kmetijska zadruga SLOGA Kranj 3803

Upokojena žekonca, stara 50 let iščeta stanovanje kjer koli na deželi. Gresta tudi v pomoč starejšim ljudem. Ponudbe poslati pod Lastno stanovanje. 3842

Izbil sem denarnico z vsemi dokumenti. Poštenega najditelja prosim, da si denar obdrži, dokumente pa vrne na naslov. 3865

Klavir PIANINO vzamem v najem z ugodnimi pogoji.

AVTO-MOTO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA

bo začel z novim tečajem za voznike motornih vozil.

Začetek tečaja bo predvidoma v začetku septembra 1967. Prijave sprejema pisarna AMD Škofja Loka, Jego-rovo predmestje med uradnimi urami.

Ponudniki naj pošljijo svoje vloge do 25. t. m. ali pa naj se zglašijo osebno.

Razpis velja do prevzema.

Ponudbe po telefonu na 22-276 ali v oglašnem oddelu 3866

Najditelja črne ženske de-narnice z večjo vsoto denarja, izgubljene v petek 4. 8. 1967 vodovodni stolp — mestna kavarna, prosim, da jo vrne proti nagradi v oglašni oddelek 3867

Krajevna skupnost Lipnica, sedež v Kropi

DAJE V NAJEM zadružni dom z gostinskim prostori, na Srednji Dobravi.

Zaželeno je, da je najemnik zakonski, eden od zakončev gostinske stroke.

Družinsko stanovanje je v domu preskrbljeno.

Ponudniki naj pošljijo svoje vloge do 25. t. m. ali pa naj se zglašijo osebno.

Razpis velja do prevzema.

MALI TRAKTOR UGODEN NAKUP

Na gorenjskem sejmu imate priliko kupiti za dinarje malo traktor 6 ali 14 KM z nad 65 možnimi priključki in orodje znake Pasquali.

Praktični preskus bo:

— 11. 8. 1967 ob 11. uri v Preddvoru pri sadovnjaku K2K

— 12. 8. 1967 ob 16. uri v Cerkljah (na zemljišču K2K)

— 13. 8. ob 10. in 15. uri na Zlatem polju — ob cesti JLA in

— 15. 8. 1967 ob 10. uri prav tako na Zlatem polju — ob cesti JLA

Kmetijsko živilski kombinat — kooperacija, Kranj. Informacije tudi po telefonu št. 22-143.

Runo

trgovsko podjetje Tržič

s proizvodnimi obrati usnjene konfekcije, otroške obutve in copat.

Posebno opozarjamo kupce, da bomo na gorenjskem sejmu prodajali usnjeno konfekcijo s 30 % — 50 % popustom, na razstavišču II.

Izkoristite ugodno priliko za poceni nakup usnjenega plašča ali sakoja.

MURHA
LESCE

Radovljica

Modne novosti — ALMIRA ● kakovost — ALMIRA ● pestra izbira — ALMIRA ● modne novosti

Poslužite se ugodnega nakupa na gorenjskem sejmu, razstavišče II (tekstilna šola) od 4. do 15. avgusta 1967 v Kranju

Kakovostne pletenine za jesen, sezonska razprodaja letnih pletenin

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Kočna cesta 8. — Naslov ureduščina in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, maloglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih številk 0,40 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 20% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljam.

Ob otvoritvi športnega igrišča za slepe na Okroglem

Najboljša skupina z Okroglega

Slepi iz vse Jugoslavije so tekmovali v skoku v daljino, v metu krogle in v plezjanju po vrvi

V četrtek popoldne prejšnji teden, 3. avgusta, so v bližini doma oddila zveze slepih Jugoslavije na Okroglem odprt športno igrišče za slepe, ki so ga začeli graditi pred dobrim mesecem dni. Igrische še ni dokončno zgrajeno; predvidevajo, da bodo

ostale športne naprave zgradili še letos ali pa najkasneje do začetka sezone v prihodnjem letu.

Tako po otvoritvi je bilo na novem igrišču športno tekmovanje slepih, ki se ga je udeležilo 18 tekmovalcev iz doma oddila na Okroglem, iz osnovnih organizacij zvez slepih Kranj, Ljubljana in Celje ter iz Centra za rehabilitacijo in varstvo slepih Škofo Loka. Slepi so tekmovali skupinsko (v vsaki skupini so bili trije tekmovalci) v skoku v daljino, v metu krogle in v plezjanju po vrvi (5 m). Dom oddila Okroglo sta zastopali dve skupini, osnovne organizacije slepih Kranj, Ljubljana in Celje ter Center za rehabilitacijo in varstvo slepih Škofo Loka pa po ena skupina. Tekmovanje je potekalo po pravilih in dogovorjenem programu, rezultate pa so ocenjevali v tečkah s pomočjo tabel za ocenjevanje dosežkov posameznih disciplin za slepe. Predsednik komisije je bil prof. Pavel Janežič.

Mladinci — MK puška ser. izdelave (3 x 10 strelov) — Ekipno: 1. Bratstvo - Enotnost 915 krogov (od 1200), 2. Iskra 877, 3. Sava 822, 4. Tone Nadižar 789, itd.; Posamezno: 1. Frelih (B-E) 247 krogov (od 300), 2. Malovrh (Iskra) 245, 3. Lombar (Tugo — Preddvor) 241, 4. Naglič (B-E) 237, 5. Peternej (Sa-

M.B.

Prvenstvo v namiznem tenisu

V soboto, 5. avgusta, je bilo v telovadnici TVD Partizan Tržič občinsko prvenstvo v plavanju v Stockholm kranjska plavalna Lidija Švarc s svojo trenerko Anko Colnar - Košnikovo.

Zaupanje, ki ga je s tem izkazala Plavalna zveza Jugoslavije, je največje priznanje za njuno uspešno dosedanje delo.

REZULTATI: pionirke — 1. Jakopin, 2. Klobočar; pioniri — 1. Valjavec, 2. Bizin; mladinci — 1. Klemenčič, 2. Klemenc; člani — 1. Košnik, 2. Muzik, 3. Erlich. — dh

Sportno igrišče na Okroglem je za slepe iz vse Jugoslavije, ki tu preživljajo letni dopust, velika pridobitev, zato gre vse priznanje republiškemu odboru zvez slepih Slovenije in upravi doma oddila na Okroglem, da sta se odločila za to potrebno investicijo. Na igrišču bodo letos še športna tekmovanja slepih iz vse Jugoslavije.

A. Triller

Drobne z Jesenic

• Hokejisti državnega pravaka se pridno pripravljajo na športnem igrišču pod Mežakljo. Ze sredi avgusta bodo odpotovali na turnejo po Franciji. Odigrali bodo tekmo tudi na olimpijskem stadioenu v Grenoblu.

• Mladinke košarkarskega kluba Jesenice so ta čas na aktivnem odmoru na otoku Krku. Trener Franec Benedičič je kondicijske priprave v Baški vključil v plan priprav za mladinsko državno prvenstvo in nadaljevanje tekmovanja v I. slovenski košarkarski ligi.

• Na treningih hokejistov Jesenice je redno opaziti tudi Albina Felca, ki je popularna okreval od težke poškodbe, in Tenija Korantaria, ki bo spet igral za državnega prvaka.

Mednarodni rokometni turnir

V nedeljo dopoldne je bil v okviru praznovanja in desete obljetnice rokometnega kluba Tržič mednarodni rokometni turnir, katerega so se udeležili štiri ekipy: KAC Celovec, Ferlach, Ribnica in Tržič. Zmagal je novi slovenski ligaš TVD Partizan Tržič.

REZULTATI: Tržič : Ribnica 6:3, Borovlje : KAC 4:3, Tržič : KAC 8:5, Borovlje : Tržič 2:13 in Ribnica : Borovlje 11:5. Vrstni red: 1. Tržič, 2. Ribnica, 3. Borovlje, 4. KAC. Najboljši strellec turnirja je bil domačin Stojan Stojanovski, Lazo Muđinić in Sava Blagojević.

— dh

Tržič

Za Titov kip

V nadaljevanju športnega dela praznovanja v počastitev občinskega praznika občine Tržič je bilo v četrtek (3. avgusta) na strelšču Stefe Anton-Kostja tradicionalno strelsko tekmovanje za doprsni kip maršala Tita. Nastopilo je 20 tekmovalcev, med njimi 5 veteranov, starih nad 40 let.

REZULTATI — veterani: 1. Perko 66 krogov, 2. Trebušon 48 krogov od sto možnih. **Člani pod 40 let:** 1. M. Rustja 86 krogov, 2. J. Rustja 79 krogov od sto možnih.

— dh

VIŠJA SOLA ZA ORGANIZACIJO DELA KRANJ

s p r e j m e redno delovno razmerje grafičnega delavca

Pogoj za zasedbo delovnega mesta je dokončana grafična šola. Osebni dohodki po pravilniku o osebnih dohodkih. Prošnje sprejemata tajništvo šole v Kranju. Prešernova 11/II, telefon 22-834.

V nedeljo, 13. 8. 1967, bo od 7. ure dalje

TEKMOVANJE TRAKTORISTOV

Gorenjske
Tekmovanje bo na njivah vrtnarjev K2K Kranj ob Cesti JLA

Po tekmovanju bo ob 10. uri demonstracija malih traktorjev PASQALI in strojev za obdelavo zemlje

Hubert Petz

TRGOVINA S STROJI
Celovec — Klagenfurt, Blumengasse 46

Singer šivalni stroji za gospodinjstvo in obrt, pletilni stroji, sesalni ki, hladilniki, šivanke in ostali pribor.

Razprodaja v tekstilni šoli (II. nadstropje) v času gorenjskega sejma od 5. do 15. avgusta 1967 v Kranju

Evropsko prvenstvo

V četrtek, 10. avgusta, bo odpotovala na evropsko mladinsko prvenstvo v plavanju v Stockholmu kranjska plavalna Lidija Švarc s svojo trenerko Anko Colnar - Košnikovo.

Zaupanje, ki ga je s tem izkazala Plavalna zveza Jugoslavije, je največje priznanje za njuno uspešno dosedanje delo.

na gorenjskem sejmu v Kranju pred tekstilno šolo od 4. do 15. avgusta.

Na sejmu lahko kupite na kredit osebne automobile in motorje.

Ob zaključku sejma bo izžrebanoto motorno kolo T 12 darilo tovarne TOMOS - Koper, dvokolesa pony in otroška kolesa.